

Prof. Dr. Berin Yurdadoğ Hocam'a Saygı İle

With Respect for Prof. Dr. Berin Yurdadoğ

Ümit Konya*

Öz

Bu yazı Türkiye’de kütüphanecilik alanına değerli katkıları bulunan Prof. Dr. Berin Yurdadoğ’u anmak üzerine kaleme alınmıştır. Bir cumhuriyet kadını olan Yurdadoğ, yaşadığı tüm zorluklara karşın her zaman mesleğin en önemli savunucularından biri olmuş ve gerek öğrencilerine gerek topluma önemli değerler kazandırmıştır. Berin Yurdadoğ, cumhuriyetin en zor dönemlerinde yılmadan çalışmış ve tarihimizde önemli bir yer almıştır.

***Anahtar Sözcükler:** Prof. Dr. Berin Yurdadoğ; kütüphanecilik eğitimi; kütüphanecilik anıları; kütüphaneciliğe katkı sunanlar; kütüphanecilik bölümü.*

Abstract

This text written on commemoration to Prof. Berin Yurdadoğ who has contained valuable contributions to librarianship in Turkey. Ms. Yurdadoğ, as a republican woman has always been the most important advocate of the profession despite all the difficulties she has experienced and has brought significant values to both her students and the society. She worked tirelessly in the most difficult periods of the republic and took an important place in our history.

***Keywords:** Prof. Berin Yurdadoğ; librarianship education; memories of librarianship; contributors of librarianship; librarianship department.*

“Biz daima hakikat arayan ve onu buldukça ve bulduğumuza kani oldukça ifadeye cüret gösteren adamlar olmalıyız.” Berin Hocamızın yol gösteren bu ifadesi yaşamımızda ilkeli olmanın temelini de vurgulamaktadır.

Berin Hocamızın vefat haberini aldığımızda mesleğimizden bir çınarı daha kaybetmiş olduğumuzu, yeri doldurulamayacak, tanıma şansına eriştiğim hocalarımız ve kütüphaneci büyüklerimiz gözümün önünden geçti. Osman Ersoy, Jale Baysal, Leman Şenalp, Necmettin Sefercioğlu, Meral Alpay, Türker Acaroğlu ve adını yazamayacağım çok sayıda değerli insan. İyi ki bu mesleği seçmişler ve iyi ki bizler de onları tanımışız. Sayelerinde kütüphanecilik mesleği iyi noktalara geldi.

Berin Yurdadoğ, toplum değerlerine bağlı ve batının olumlu değerlerini topluma aktaran aydın bir hocamızdı. Kendisi ile ilk kez 1979-1980 eğitim-öğretim döneminde Ankara Üniversitesi Dil ve Tarih-Coğrafya Fakültesinde bölüme kayıt olduğumda tanışmıştım. Fakültede bir yıl eğitim almama karşın ne yazık ki hocamızla ders yapma fırsatım olmamıştı. O dönemde Osman Ersoy Hocamız Elazığ Fırat Üniversitesi’nde kurucu dekan olarak görev

* Prof. Dr., İstanbul Bilgi ve Belge Yönetimi Bölümü. E-posta: uko@istanbul.edu.tr
Prof. Dr., Istanbul University Department of Information Management

yapmaktaydı. Berin Hocamız ise Kütüphanecilik Bölümü Başkanı olarak görev yapıyor, 3. ve 4. sınıfların dersine giriyordu. Hocamız o dönemde enformasyon ve dokümantasyon alanlarında dersler vermekteydi. Her ne kadar 1. sınıflara ders verse de 12 Eylül öncesi ortamında çok fazla ders yapma olanağımız olamayacaktı. O dönemde bölümde olan öğrenciler anımsarlar fakülte olaylar nedeni ile sık sık kapanmaktaydı. Daha sonra İstanbul Üniversitesi (İÜ) Kütüphanecilik Bölümü'nü kazanarak İstanbul'a döndüğüm için hocamızla ders yapma şansını bulamamıştım.

Her ne kadar Dil ve Tarih-Coğrafya Fakültesinden mezun olmasam da orada 1 yıl okumuş olmak bana çok değerli insanları tanıma fırsatı vermişti. Tüm hocalarımızın yanı sıra Berin Hoca ile iletişimimiz bölümdeki hocaları ziyaret ettiğim dönemlerde gelişmiştir. Böylece Hocayı daha yakından tanıma fırsatı elde ettim. Hocamızla İstanbul'da da zaman zaman bir araya gelmişim. Bu görüşmeler yalnızca bilimsel toplantılar değil sosyal ortamlarda da gerçekleştiği için onu tanıdıkça hocamıza olan sevgi ve saygım her zaman artmıştır. Her görüşme sonrasında onun engin kültür ve bilgi birikiminden yararlanma olanağı buldum. Her zaman bana değer kattığını hissetmişimdir.

Hocamızla ortak bir anımızı paylaşmak isterim. İçinde derin dersler olan mesajlar içeriyor. İstanbul'da bir akşam yemeğinde bir araya geldiğimizde hocamızın davetlisi olarak Avrupa'dan gelen bir hanımefendi vardı. Avrupalı ancak Türkçe'ye çok hâkimdi. Hocamız tanışma faslında İstanbul Üniversitesinde çalıştığımı, İÜ Kütüphanesi ile olan ilişkimin güçlü olduğundan bahsetti. Uzun ve çok zevkli geçen bir yemektir. Avrupalı hanımefendi benimle çok ilgilendi ve ortak çalışmalar yapabileceğimizden bahsetti. Elbette ki ben de ortak çalışmalar yapabileceğimiz düşüncesi ile kendisi ile sıkı bir sohbe giriştim. Gecenin ilerleyen saatlerinde hocamız kulağıma şunu fısıldadı: "Ümit dikkat et, bu kız senden çok şey isteyecek. Seni kullanmaya çalışacak." Bende hocama: "Birlikte çalışmalar yapabileceğimiz nitelikli metinler ortaya çıkarabileceğimizi." ifade ettim. "Peki, görürsün." dedi. Aradan 1 hafta geçti, gerçekten de Berin Hocamızın dediği gibi, Avrupalı araştırmacı benim çalıştığım konularla hiç ilgisi olmayan, İÜ Nadir Eserler Kütüphanesi'nde bulunan II. Abdülhamit fotoğraflarından onlarca fotoğraf istedi. Hemen Berin Hocayı arayıp bilgilendirdim ve teşekkür ettim. Tabii ki Avrupalı araştırmacıyı fotoğraflar için resmi yollara başvurması gerektiğini belirterek nazikçe reddettim. Hocamız o gün bana hem o dönem hem de gelecekle ilgili çok dikkat edilmesi gereken bir ders vermişti.

Berin Hoca çok nazik ve her zaman karşısındaki insana değer veren bir yapıya sahipti. Hocamızın döneminde alanımızda profesör sayısı çok azdı. Ancak Hocayla görüşmek istediğinizde sizi kırmaz ve her zaman çok iyi ağırlardı. Berin U. Yurdadoğ'un bu özellikleri onun kişiliğini belirleyen etmenlere de ışık tutan, içinden çıktığı toplumun değerlerine sıkı sıkıya bağlı ama bu değerleri batı kültürü ile sağlıklı bir biçimde sentezleyebilmiş ve kişilikli olmaya, insan ilişkilerine değer veren bir kişiydi.

Mesleğimiz ne yazık ki bir çınarını daha sonsuzluğa uğurladı. Alanımızın emekli öğretim üyesi, Hocamız, cumhuriyet kadını, Prof. Dr. Berin U. Yurdadoğ'u kaybetmek beni derinden üzmüştür. Yaşamı süresince hak ettiği saygıyı her zaman görmüş bir insandır.